

Krimpddorp goed uit crisis

TIM FIERANT

DEN HAAG Kleine dorpen in krimpregio's hebben de crisis relatief goed doorstaan, concludeert het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP). Nu het economisch beter gaat, zouden die dorpen dat ook moeten voelen.

Het SCP doet al sinds 2004 onderzoek naar de 'sociale staat van het platteland'. In de jongste publicatie, die vandaag openbaar is gemaakt, concludeert het onderzoeksbureau dat kleine dorpen in krimpregio's het „naar omstandigheden goed maken.” Onderzoeker Anja Steenbekkers van het SCP: „We hadden verwacht dat de crisis daar meer had toegeslagen. Maar dat verschil hebben we niet teruggezien.”

Het rapport stelt dat de al langer bestaande sociaaleconomische achterstand van kleine afgelegen dorpen in krimpregio's op andere kleine dorpen niet groter is geworden. Er gingen weliswaar meer dorpsvoorzieningen verloren, maar de dorpingen werden daardoor niet negatiever over de leefbaarheid. „Ook zijn ze elkaar niet minder gaan ontmoeten.” Van een 'toenemende kloof' is geen sprake, stellen de onderzoekers.

Niet dat je daarmee kunt zeggen dat het goed gaat, zegt Steenbekkers. In de kleine afgelegen dorpen blijven meer arme mensen wonen, zoals er ook minder mensen met een hoog beroepsniveau wonen. Ook blijven de verschillen tussen stad en platteland toenemen. In bevolkingsaantallen – sinds 2010 kromp de plattelandsbevolking met 1,5 procent, terwijl het aantal stedelingen met 1,7 procent groeide – maar ook gaan ontgroening en vergrijzing sneller op het platteland dan in de stad. Wel lijkt die ontgroening in alle dorpstypen – klein en groot, dichtbij de stad en afgelegen – te stagneren op zo'n 15 procent.

De onderzoekers keken ook naar het sociaal-cultureel karakter van de dorpen. Wat opvalt, is dat kerkbe-

Vorig jaar sloot na 151 jaar basisschool De Stam in Langedijke. Opvallend is dat het dorp is blijven groeien en ook jonge gezinnen zich er blijven vestigen. FOTO RENS HOYENGA

zoek in kleine afgelegen dorpen constant blijft. In grotere dorpen dicht bij de stad lijkt het verder af te nemen.

Beleving van de leefbaarheid verschilt ook. Bewoners van kleine afgelegen dorpen in krimpregio's ervaren minder goede leefbaarheid, maar zijn deze de afgelopen jaren niet negatiever gaan waarderen. Bewoners die de leefbaarheid negatief waarderen, doen dat meestal vanwege het verdwijnen van voorzieningen. Zij die het positiever inzien, hebben dan vaak de mentaliteit van hun dorpsgenoten en de „sociale vitaliteit” voor ogen.

Volgens Steenbekkers ligt daar de verklaringen voor de relatieve veerkracht van de kleine krimpddorpen

SCP: Verschillen tussen stad en platteland blijven wel toenemen

na de crisis. „De kracht die deze dorpsgemeenschappen uit zichzelf hebben, maakt veel goed.”

Nu het met de kleerscheuren van de krimpddorpjes wel meevalt, en de economie weer lijkt aan te trekken, staat men volgens Steenbekkers op een kruispunt. „Het kan allebei de kanten opgaan.”

Ook in de krimpgebieden zou de oplevende welvaart gevoeld mogen

worden, zegt Steenbekkers.

Een kant en klaar recept daarvoor geven is lastig. „Het is een situatie die gedurende decennia is ontstaan.” Het is volgens de onderzoeker belangrijk dat beleidsmakers inzien dat het in de krimpgebieden „sociaaleconomisch zwaarder is.” Goeie infrastructuur, in de vorm van snel internet en goede ontsluitingswegen, zijn volgens Steenbekkers essentieel.

Het rapport komt op een moment dat er een begin is gemaakt met het smeden van een nieuw kabinet. Steenbekkers zou graag zien dat de nieuwe regering een 'regionaal economisch beleid' gaat voeren. Want de spreiding van voorzieningen, bevoegt zij, „kan wel een tandje beter.”